Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 178 JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 18, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 18-го ВЕРЕСНЯ 1997 р. Ч. 178. РІК CIV.

Спецслужби Литви попередили про провокацію

Київ(Р. Р.). — „Столічная Ґазєта" з 8-го вересня надрукувала повідомлення Пресової служби Литви, оприлюднене 4-го вересня, у якому сказано, що спеціяльні служби Литви попередили про провокаційну акцію, спрямовану проти учасників міжнародної конференції керівників 11-ох держав Центральної і Східньої Европи, яка відбулася 5-6-го вересня.

У цій конференції, як відомо, взяв участь і Президент України Леонід Кучма.

„В результаті успішної тижневої операції, — сказано в повідомленні, — затримано сімох службовців Добровільної служби охорони краю (ДСОК) у містах Шяуляй та Радвілішкіс". Організатор акції у совєтські часи здобув вищу військову освіту в Ленінграді. Свої дії він намагався прикривати іменами відомих політиків Литви, зазначено в інформації пресової служби.

В міністерстві внутрішніх справ Литви відмовилися назвати прізвище організатора провокаційної акції. Там лише сказали, що „коментарів покищо не буде".

У Верховній раді України зайшли зміни

Київ(Р.Р.). — Заступник голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка повідомив на сесії про деякі зміни у складі парляменту.

Зокрема збільшено чисельність і змінено назву Міжреґіональної Депутатської Групи — тепер вона називається „Міжреґіональна депутатська група на захист вітчизняного виробника". До цієї групи увійшли: Валерій Паламарчук, Віктор Гладуш, Леонід Костюченко, які раніше вийшли з групи „Єдність"; Василь Євтухов, Віктор Кальник та Микола Сургай, які вийшли з групи „Конституційний центр"; Валерій Терець, який вийшов з групи „Соціяльно-ринковий вибір"; позафракційний депутат Олександер Стешенко та Валентин Недригайло, який вийшов з групи „За відродження та розвиток аграрного комплексу". Всього у МДГ 34 депутати. Її уповноваженими є Геннадій Самофалов, Микола Азаров, Василь Євтухов та Олег Іщенко.

Із групи „Єдність", яку очолив Павло Лазаренко, вийшли її колишній лідер Віктор Меркушов і депутат Микола Славов. Останній вирішив приєднатися до групи „Конституційний центр". Отже число членів групи „Єдність" зменшилося до 17 депутатів, а для її функціонування необхідно 25. В. Мусіяка попередив, що група має докомплектуватися протягом 15 днів, інакше буде ухвалено рішення про її ліквідацію.

В парляменті також створено нове міжфракційне об'єднання „За співдружність слов'янських держав". До нього увійшло 86 депутатів. Координаторами об'єднання стали: від фракції Соціялістичної і Селянської партій Сергій Кияшко, Микола Лавриненко; від МДГ член Громадянського Конґресу України Володимир Алєксєєв; від фракції комуністів — Вадим Зачосов.

Київську міліцію очолив новий генерал

Київ(Р.Р.). — Начальником Головного управління Міністерства Внутрішніх Справ Києва став генерал-лейтенант із Симферополя Михайло Корнієнко. Раніше він два роки очолював Симферопільське управління міліції, де досяг значних успіхів у боротьбі зі злочинністю серед працівників правоохоронних органів.

Під час зустрічі з журналістами М. Корнієнко сказав, що призначення було для нього цілковитою несподіванкою, навіть часу для роздумів не залишилося. Він висловив жаль, що встиг зробити так мало в Криму, хоча „криміналітет почав боятися міліції і рахуватися з нею". В Криму суттєво збільшилося число розкриття замовлених убивств і притягнуто до кримінальної відповідальности 28 працівників міліції. Це багато, зазначив генерал Корнієнко, „але для чого потрібні в міліції люди, які зраджують інтереси справи?"

Щодо його праці в Києві, то її ознаменували чотири надзвичайні події із працівниками міліції у день його прибуття до столиці. І він негайно вжив заходів. А оскільки в Києві найбільше нарікань на службу боротьби зі злочинністю, то цю службу вже очолив новий керівник. Незабаром розпочнеться атестація усіх працівників згаданої служби.

На запитання, чи будуть кадрові зміни, гене-

(Закінчення на стор. 4)

Київська фільгармонія відкриває сезон

Київ(Р. Р.). — Тут відбулася пресова конференція, на якій генеральний директор і художній керівник Національної фільгармонії України Володимир Лукашов повідомив, що у четвер, 18-го вересня, розпочинається 134-ий концертовий сезон фільгармонії.

У день відкриття виконуватимуться твори Петра Чайковського і Бориса Лятошинського, а взагалі новий сезон буде наповнений цікавими концертами. У Колонній залі плянується багато музичних конкурсів та фестивалів, а також авторських вечорів. Виступатимуть солісти Національної фільгармонії та артисти з інших країн.

Відновлено традицію проведення концертів за абонементною системою. Уже підготовано серію лекцій як для дорослих, так і для маленьких слухачів.

Колектив фільгармонії збагатився на кілька відомих виконавців, таких як солістка Інна Мала, народна артистка України Лідія Кондрашевська, лавреат всеукраїнських і міжнародних конкурсів — флейтист Юрій Шутко.

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК

Контрольної Комісії Українського Народного Союзу

Контрольна Комісія Українського Народного Союзу в складі Степан Гавриш, Василь Пастушок, Стефанія Геврик, інж. Анатолій Дорошенко і мґр Іван Винник згідно зі статутовим обов'язком перевели в часі від суботи, 3-го травня, до середи, 7-го травня 1997 року, перевірку фінансової господарки, організаційного стану Союзу, видавництва, оселі Союзівка і Української Національної Корпорації Дому УНС за 1996 рік.

У висліді згаданої перевірки Контрольна Комісія стверджує слідуючі:

Український Народний Союз, вступивши в 103 рік свого існування продовжував довголітню традицію відданої служби своїм членам та українській громаді в Америці, Канаді, а також і Україні.

1. *За 1996 рік фінансовий звіт виказав такі зміни:*

Для заспокоєння вимог забезпеченевого Уряду стейту Ню Джерзі, який з огляду на закони, не хотів признати цілу гіпотечну позичку на домі УНСоюзу, УНС був змушений зменшити позичку, яка з кінцем 1996 року виносила суму 14,520,539.79 дол. сумою акумульованих дефіцитів на книжках будинку у висоті 7,357,487.98 дол. до суми 7,163,051.81, а других 560,034 дол. знято з резерви. По продажу будинку ці суми вертається до резерви, як і сума, знята з позички. Загальний вислід за 1996 рік виказав, що з провадження асекураційного підприємства УНСоюз мав чистий зиск у висоті 521,302 дол., а з різних інших ділянок других 209,297.04 дол. На покриття різниці у виміні канадського доляра відложено до спеціяльної резерви суму 117,902 дол., втрати на Домі УНСоюзу були у висоті 1,142,923 дол., доплачено до оселі Союзівка суму 554,471.36 дол. та до видань „Свобода" і „Український Тижневик" других 489,521 дол.

Наша резерва на кінець року виносила 6,530,660 долярів. Не можна не згадати стипендій, які рік-річно Союз виплачує своїм членам. І в звітовому році 203 студентів одержали стипендії на суму 65,000 дол.

2. *Справи Організаційного відділу.*

Організаційний відділ є одною із найважніших клітин Союзу, тому що нові члени є запорукою росту установи. Стверджено, що за 12 місяців звітового року придбано 859 нових членів.

Коли до придбаних нових 859 членів додати 1,627 грамот із „акції одноразової вкладки", з якої скористали члени, що мали виплачене забезпечення в клясах P-20 і P-65, то тоді це дало разом 2,486 грамот, але не нових членів. Та акція збільшила число активних членів і тим самим буде збільшене число конвенційних делеґатів, тому видатки Конвенції будуть збільшені.

Говорячи про нових членів, то у звітовому часі професійні організатори Америки придбали 148 нових членів, забезпечених на суму 6,235,000 долярів, а канадські організатори під командою Баба Кука, приєднали 130 нових членів забезпечених на суму 8,073,000 долярів.

Не зважаючи на це, що організаційна праця із новими членами, як було сказано, недописала, то не можна поминути союзових секретарів, які в звітовому часі і тим разом вложили поважну „цеголку" при здобуттю нових членів. Це вони й інші відділові урядовці були остоєю Союзу і по своїй можности сил дальше ними є.

3. *Рекордовий Відділ.*

Рекордовий відділ, яким керує секретар Марта Лиско, по традиції в першу чергу ввесь час є в контакті із відділовими секретарями, які потребують професійної помочі, а тим більше тепер, коли не відбуваються секретарські курси-семинарі.

В звітовому році М. Лиско багато часу і труду присвятила, керуючи „акцією одноразової вкладки". Також багато часу присвячено злуці малих неактивних відділів, або тоді, коли відділ залишився без секретаря.

Слід згадати, що Рекордовий відділ веде стислу статистику союзових членів як прибутків, так і втрат. І, згідно зі статистичними рахунками, в звітовому році втрачено 2,043 членів, а доказом того служить це, що 31-го грудня 1995 року Союз мав в загальному 61,126 членів, а 31-го грудня 1996 року було 59,063 членів.

Подана річна статистика Рекордовим відділом в річному звіті на сторінках „Свободи" є похвальною, члени повинні бути поінформовані про стан Союзу у всіх ділянках.

4. *Союзові видання.*

Щоденник „Свобода" і „Український Тижневик" сповняють важливу інформаційну ролю, вдержуючи зв'язок із нашими поселеннями всіх країн, а тепер вже шостий рік із вільною Україною. Вся наша діяспора турбується долею України, жде на найновіші інформації про події в Україні і це все читачі знаходять на сторінках нашої союзової преси. Тому треба докласти всіх зусиль і знайти відповідну розв'язку задержання щоденника із висилкою кожного дня.

Є правдою, що, не зважаючи на підвишку передплати на „Свободу" й „Український Тижневик", в звітовому часі покрито дефіцит видавництва в сумі 489,521 дол, а причиною того була поважна втрата передплатників. Може була і підвишка частинною причиною, але треба шукати розв'язки як рятувати ситуацію, бо втрати є поважні і тому подаємо факти, а саме:

Втрати передплатників за роками

	1996	1995	1994	Разом
„Свобода"	1,403	1,157	522	3,082
„У. Т."	1,138	1,051	387	2,576
Разом	**2,541**	**2,208**	**909**	**5,658**

Коли пишемо про шукання розв'язки так важливої справи, як вдержання щоденника „Свобода", то це може статися тоді, коли знайдемо дорогу до нової еміґрації з України, яких вже прибуло до Америки понад 100,000 і, мабуть, ніхто з них не є без праці. Іміґрація 1950-их років щоденника не врятує, але є тяжко зрозу-

(Закінчення на стор. 3)

Затверджено нового начальника штабів

Вашінґтон. — Тут у вівторок, 16-го вересня, Сенат затвердив кандидатуру 55-річного генерала армії Генрі Шелтона, новим Начальником об'єднаних штабів американських збройних сил. Він замінить генерала Джана Шалікашвіллі та офіційно почне виконувати свої обов'язки від 1-го жовтня.

Ген. Г. Шелтон є третім з черги після генералів Коліна Повелла і Дж. Шалікашвіллі генералом армії, та першим зі спеціяльної частини „Зелених беретів", якого призначено на це відповідальне становище. Традиційно на це становище пропонують кандидатів ротаційним способом із кожного роду збройних сил, і після ген. Дж. Шалікашвіллі це становище повинен був обняти старшина з американської повітряної фльоти. Одначе ген. летунства Джозеф Ролстон відтягнув свою кандидатуру після того, як виявлено, що він у 1980-их роках мав чужоложну аферу—нетактовність, що останнім часом є дуже небажаним явищем в колах американських збройних сил.

Ген. Г. Шелтон є одним з генералів армії, який не є випускником військової

(Закінчення на стор. 3)

Г. Удовенко очолює сесію Генеральної асамблеї

Г. Удовенко

Ню Йорк. — Тут у вівторок, 16-го вересня, почала працю 52-га щорічна сесія Генеральної асамблеї ООН.

Як уже повідомлялося, головою цієї сесії став міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, досвідчений дипломат, який очолював Місію України в ООН ще у часи існування Совєтського Союзу. Г. Удовенкові припала честь першому представляти незалежні держави, що виникли після розпаду совєтської імперії.

Як сказав у розмові з журналістами генеральний секретар ООН Кофі Аннан, теперішню сесію

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЗГАДАЛИ ПРО ЖЕРТВИ ЧОРНОБИЛЯ

КИЇВ. — Міністерство Надзвичайних Ситуацій України (МНС) повідомляє, що до кінця 1997 року із сіл Поліського району Київської области буде виселено усіх мешканців, а територію Поліського району площею 920 квадратових кілометрів буде приєднано до навколочорнобильської зони відчуження. Із зазначеної території після катастрофи на ЧАЕС було виселено 7,500 родин. Однак навіть через 11 з половиною років після катастрофи у тих селах залишається близько 1,000 людей. Найбільше їх у Поліському і Вільчі. У зоні відчуження створено підприємство „Чорнобиль-сервіс". Воно об'єднує шість державних організацій, які обслуговують навколочорнобильську зону. Таким чином започатковано впровадження оптимальної організаційної структури науково-виробничого комплексу Чорнобильської зони. „Чорнобиль-сервіс" об'єднує підприємства зв'язку, торгівлі, електромереж, автотранспортного та матеріяльно-технічного забезпечення. Такі зміни мають на меті сприяти зменшенню чисельности населення в зоні, зменшенню апарату управління та зменшенню опромінення працюючих у зоні. При Президенті України 10-го вересня створено Консультативну раду з комплексного розв'язання чорнобильських проблем. Рішення ради матимуть рекомендаційний характер і є обов'язковими до розгляду в Центрально-европейській ініціятиві (ЦЕІ), розвитку відносин України з Европейським союзом, з огляду на участь Австрії в трійці ЕС з 1-го січня 1998 року та на її головування в Раді Міністрів ЕС в другій половині 1998 року. На заключній пресовій конференції В. Шюссель зазначив, що „в Україні є велика політична воля до проведення економічних реформ". Він також позитивно оцінив діяльність Консультативного комітету з питань інвестицій, який діє при Президенті України, і запропонував Л. Кучмі ввести третього представника Австрії до цього органу — колишнього канцлера Франца Враніцького. За його словами, Австрія зацікавлена в сильній і стабільній Україні. Г. Удовенко і В. Шюссель обмінялися ратифікаційними грамотами щодо угоди про взаємний захист інвестицій.

НЕ ЗІЙШЛИСЯ ПОГЛЯДАМИ

КИЇВ. — Політична рада Народно-Демократичної Партії України звинувачує Президента Леоніда Кучму в тому, що він не підтримує змішану виборчу систему і партії. Про це сказав на пресовій конференції за підсумками засідання політради заступник голови НДП Володимир Філенко. Голова НДП Анатолій Матвієнко вважає, що на Л. Кучму впливає частина оточення в Адміністрації Президента. „Великою помилкою" Матвієнко назвав нерозуміння Верховною Радою, що змішана виборча система є благом не для партій, а для всієї України. Заяви деяких політиків, що ліві можуть прийти до влади за допомогою виборів на змішаній основі, А. Матвієнко вважає „надзвичайно некоректними". За його словами, це — намагання „прикрити боротьбу між кланами і дійсними громадськими силами". Критикували Президента Кучму і за те, що він не прислухався до порад керівників НДП щодо створення органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власности.

СТВОРЕНО КОНСУЛЬТАТИВНУ РАДУ ОБЛАСТЕЙ

ХАРКІВЩИНА. — Забруднення Сіверського Дінця, який є джерелом питної води для кількох областей, дійшло до крайньої межі. Оскільки на Харківщині ріка має найбільшу протяжність — 378 кілометрів, то місцеві науковці і влада вирішили взятися за його оздоровлення. Вони розробляють програму „Екологічне оздоровлення басейну річки Сіверський Дінець і підвищення якости питної води". Програма передбачає спорудження водозабірних споруд з обов'язковим очищенням водоймища. За підрахунками фахівців, на виконання програми піде 227 млн. дол. Ці гроші плянується отримати від надходжень з приватизації. Екологічну програму харків'ян підтримала Рада керівників прикордонних областей України, Росії і Білорусі та запропонувала адміністраціям областей, розташованих у басейні Сіверського Дінця — Бєлгородській, Ростовській, Луганській та Донецькій — розробити власні програми оздоровлення ріки. Створено Консультативну раду областей, до якої увійшли заступники голів обласних адміністрацій з питань екології.

„КОЛО ДРУЗІВ"

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ. — До старовинного Кам'янця-Подільського уже не вперше приїздять з подарунками члени громадської організації „Коло друзів" з німецького міста Вісбаден. Делеґація відвідала центральну районну лікарню та школу-інтернат і передала цим закладам гуманітарну допомогу. Керівники міста і району організували для гостей екскурсію по визначних місцях і подякували благодійникам за підтримку.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗВИТЯГИ

ЗАПОРІЖЖЯ. — Перший український фестиваль козацьких бойових і традиційних мистецтв відбувся в Запоріжжі. Представники багатьох областей України взяли участь у змаганнях, ігрищах, старовинних забавах „лава на лаву". А після козацького кулешу учасники фестивалю весело відсвяткували Перунів день — День Української Звитяги.

У СВІТІ

ФОРМАЛЬНІ МИРНІ ПЕРЕГОВОРИ в справі політичної майбутности Північної Ірляндії розпочалися у Белфасті в понеділок, 15-го вересня, вперше з участю Шин Фей політичного крила Ірляндської Республіканської Армії. Ці переговори, в яких беруть участь представники Англії та Ірляндії, є спрямовані на те, щоб припинити існуючу сектантську боротьбу, котра від 1969 року нараховує 3,225 убитих і незлічиму кількість ранених і тих, яких життя цілковито зруйновано цією боротьбою. Участи у відкриттю згаданих мирних переговорів не взяли провідники протестантських партій, але Дейвид Тримбл, провідник Олстерської юніоністської партії, найбільшої в провінції, заявив, що вони скоро включаться також у ці переговори.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ агентства „Інтерфакс", у понеділок, 15-го вересня, російський президент Боріс Єльцин сказав, що шість впливових банкірів погодилися припинити свої атакування уряду та його двох головних економічних реформістів. Після зустрічі Б.Єльцина та розмови з банкірами на тему недавніх продажів державних фірм, банкірі погодились припинити свою боротьбу з Анатолієм Чубайсом , Борісом Нємцовим і урядом. Всі шість банкерів з якими зустрічався Б. Єльцин відмовились від будь-яких коментарів на цю тему.

В АМЕРИЦІ

ВИРОБНИЦТВА ДВОХ популярних дієтичних ліків Пондімін і Редукс повідомили у понеділок, 15-го вересня, що на прохання Державного управління харчів і ліків є змушені відкликати їх з продажу, бо згідно з новоотриманими інформаціями, ці ліки можуть бути шкідливими для серцевого клапана майже 30 відсотків тих осіб, що ці ліки приймають. Тимчасовий керівник Державного управління харчів і ліків д-р Майкл Фрідман підкреслив, що згадані додаткові інформації про названі ліки не є заключними, а також покищо не відомо на скільки вони є шкідливими для здоров'я в загальному, все ж таки управління вирішило цю справу потрактувати серйозно.

СПРОБА ПРОДАТИ ХУТІР колишнього президента Роналда Реґена „Ранчо дель Сієльо", після 13-місячної спроби, правдоподібно увінчається успіхом. Найбільш серйозним купцем виявляється є платники податків — американська громадськість. Згідно з Шоном Волшом, речником каліфорнійського губернатора Піта Вілсона, робляться заходи для того щоб Конґрес виділив 5 млн. дол., які Департамент внутрішніх справ передасть стейтові Каліфорнія на купно згаданого хутора, котрий стане стейтовим парком. Крім того, губернатор П. Вілсон очолить приватну групу, котра намагатиметься створити 4 млн. фонд. для утримання згаданого парку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.
Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Дві сторони медалі

Проблема праці журналістів, як і в загальному становища журналістів в політичному й громадському світі, стала тепер незвичайно актуальною темою, що постійно виходить під обстріл опінії. І тут саме в останньому часі можна бачити дві сторони медалі та два різні поняття про завдання і працю журналістів, а при тому також фотожурналістів, як теж журналістів радіо, телевізії та інших ділянок, що із розвитком техніки та інших родів порозумівання увійшли тепер до цієї професії.

Широке публічне зацікавлення працею журналістів, а конкретно найбільше фотожурналістів, викликала трагічна подія автомобільної катастрофи у Парижі, в якій згинула принцеса Діяна. Важко журналістам „одної сторони медалі" зрозуміти і проаналізувати, що саме стало причиною такої збірної гістерії дослівно майже цілого світу, в якому впродовж кількох днів була лише важлива одна подія — смерть Діяни. Не відбираючи її ні крихітки добрих діл, а вже в ніякому випадку не маючи найменших застережень до її краси, було просто неймовірним, як зареаґували мільйони осіб на цей один випадок і як він ще й сьогодні, понад два тижні пізніше, не сходить зі сторін усіх газет і телевізійного екрану. При тому ще також іде постійне розшукування, хто завинив у тому нещасливому випадку, чи аби не фотожурналісти — „папарацці"? Насувається ще й друге питання — чи ці фотографи, навіть якщо вони гналися за Діяною і не спускали її із сочки своїх фотоапаратів, не робили того на замовлення журналів і газет, значить таки на замовлення видавців чи головних редакторів? Досі не розв'язали того питання поліційні чинники і не відомо, як вони це зроблять. Але тут ідеться про ширше закроєну проблему журналістичної етики, яка тепер щораз більше стає актуальним питанням, що має різні відповіді, залежно із якої сторони і хто на це дивиться. На жаль, як у всьому в житті, велику ролю відіграє тут і гріш, а з тим працедавець. Пишуть, фотографують, розповідають в телевізії чи радіо те, що люди хочуть бачити і це за що видавець платить. І тут саме сенсаційність бере верх над етикою, розумом чи релігійними засадами. Скільки світлин, портретів, історій подали в останніх двох тижнях у світовій пресі про одну гарну молоду людину. І яка іронія та диво, про беззастережно виїмкову людину, яка повинна стати святою, Матір Терезу, що померла в тиждень після Діяни, писали куди менше і куди менше працювали фотожурналісти. Чи люди тут не завважили і не проаналізували тих двох сторін медалі сьогоднішньої журналістичної праці? Можливо, що це завважила тільки менша кількість осіб від тих, що все ще оплакувати Діяну і слухали в безконечність посвячену її пісеньку Елтона Джана. А як пояснити те, що завдяки журналістичній „реклямі" в пам'ять Діяни зібрано мільйони долярів, які підуть на різні добрі цілі, а якось не чути такого самого ентузіязму у збірці в пам'ять Матері Терези, що ціле життя посвятила хворим та бідним?

Розуміється, тут можна завважити, як змінилася психіка пересічної людини, що є сьогодні відбирачем усіх новин, що їх передає журналістичний світ. Тій психіці бажають піти назустріч сьогоднішні журналісти, бо ж це читачі і слухачі їхніх „творів", а це викликує те блудне коло, в якому важко знайти початок і кінець.

Одне є певне, що бути тепер чесним, справедливим і критичним до складної дійсности, журналістом, є дуже а дуже важко. Ми бачимо, як дорого мусять за таку поставу платити деякі із цієї професії. Пишемо про них, тих жертв різних мафій чи політичних порахунків в Україні та в інших частинах світу. Таких журналістів, однак, обмаль, бо ціна життя надто велика. А інформувати про події так, щоб відбирач їх був вдоволений та ще й зацікавлений — легко і рентовно.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Д-р Роман Барановський

НАПЕРЕДОДНІ ЧЕТВЕРТОЇ КОНВЕНЦІЇ УАКР

Четверта Конвенція Українсько-Американської Координаційної Ради відбудеться 22-го і 23-го листопада 1997 року в приміщеннях готелю Гейтвей в Нюарку, Н. Дж. Цим збором УАКРада завершить 14 років своєї діяльности. Тут не враховано періоду трьох років існування Комітету за Правопорядок в УККА, що був створений після сецесії 29 крайових організацій на 13-му конгресі УККА у 1980 році на знак протесту проти статутових і процедуральних порушень.

На 4-му Світовому Конгресі Вільних Українців 1-го грудня 1983 року УАКР була затверджена як рівноправна і рівнорядна громадська централя та репрезентація українців в ЗСА, побіч УККА, із однаковими правами і обов'язками. Речники обох централь зложили тоді заяву, що будуть із собою співпрацювати і змагати до створення одної централі з назвою Конґрес Українців Америки, що була первинною назвою централі у 1940 році.

З того часу були численні спроби і намагання довести до об'єднання, яке УАКР завжди обстоювала і далі обстоює як вимогу часу і скріплення наших національних сил у діяспорі. І хоч витрачено сотні годин на переговори, що велися з перервами впродовж років, порозуміння не досягнено.

Тим часом кілька крайових організацій, які вийшли з УККА, створили Конференцію Безсторонніх Організацій, групу нейтральних, які не можуть ще й досі вирішити, за ким рація. Цей стан аж ніяк не приносить користи нашій справі, а навпаки, послаблює українську громаду в ЗСА. Такий нездоровий стан дуже турбує громаду і тому Конвенція УАКР буде, напевно, в центрі уваги і великого зацікавлення серед нашої громади, зокрема тієї її частини, що стоїть на демократичних принципах. У тому нічого дивного, коли мати на увазі, що українська громада в ЗСА має багато важливих проблем, що вимагають розгляду і рішень.

Це особливо важливе тепер, коли Україна, маючи великі успіхи і досягнення у зовнішній політиці, ще й досі, на сьому році свого існування, не розв'язала справи економіки, яка перебуває у критичній ситуації. А це чи не найважливіша справа, у зв'язку із недалекими виборами до Верховної Ради України. Не має сумніву, що успіх чи неуспіх виборів буде залежати від того, чи буде подолана економічна криза в Україні. Цю ситуацію зручно використовують ліві сили і поширюють фальшиву пропаґанду, що, мовляв, Уряд і державні чинники не здатні поправити ситуацію, а самі у Верховній Раді блькують всякі реформи, що змагають до поправи економіки.

Українська західня діяспора може в дечому допомагати Україні, головно поборюванням фальшивих вісток про Україну і деякі неполадки, які існують, і впливом на американські державні чинники, щоб вони не піддавалися тим тенденційно перебільшеним вісткам.

Конвенція УАКРади має не тільки заслухати звіти з діяльности Екзекутиви і її бюра у Вашинґтоні та вибрати новий провід централі, але також дати відповідь на цілий ряд актуальних питань, що турбують громаду.

Очікувати відповіді на всі питання нашого многогранного громадського життя майже неможливо, бо це справа важка. Вона в першій мірі залежить від того, як поставиться українська громада до плянів УАКРади як громадської централі в ЗСА.

Заснування УАКР було важливою подією в житті нашої громади і одним із чергових етапів у розвитку в історії нашого організованого громадського життя.

Одним із основних завдань, на що досі мало хто звернув увагу, було те, що УАКР остаточно завершила започатковану свого часу Асоціяцією Українців в Америці акцію і згуртувала у своїх рядах поважний демократичний сектор нашої спільноти в ЗСА, звільняючи її таким чином від тиску одного політичного середовища, яке досі існувало протягом 30 років.

У своїй програмі УАКР наголосила ідеї толеранції, пошани і об'єднання як єдино правильний шлях у нашій роботі. Вона висунула форми громадської

(Закінчення на стор. 3)

Христя Фріленд,*
„Файненшел Таймс"

Ситуація на сході України дає надію

Ще кілька років тому багато хто побоювався, що наступною гарячою точкою Европи може стати східня Україна. Західні експерти пророкували, що реґіони з переважаючим російськомовним населенням, прагнучи возз'єднатися з Росією, можуть стати місцем найкривавішого з часів Другої світової війни конфлікту.

Однак сьогодні, майже через 6 років після проголошення української незалежности, на „східньому фронті" все виглядає спокійно.

Тут немає сильного проросійського сепаратистського руху, і східньоукраїнські лідери, яких не назвеш ізольованими від головного русла політичного життя, беруть активну участь в управлінні державою.

Ще 10 років тому сказати кілька слів українською на сході означало одержати тавро „буржуазного націоналіста" і спричинити вороже ставлення до себе. Сьогодні ж, попри те, що на вулицях східньоукраїнських міст лунає переважно російська, українська мова є мовою вивісок, офіційних документів та вступних іспитів.

Однією з причин цієї трансформації є те, що східньоукраїнський політичний та бизнесовий естаблішмент повністю інтеґрувався в українську справу.

Навіть на Луганщині, вугледобувному та промисловому реґіоні на кордоні з Росією, вибрані посадовці надають перевагу перебуванню в складі України.

„Преса звикла говорити, що східня Україна перебуває на межі сепаратистського заколоту. Проте цього не сталося тоді, не станеться і тепер", — зауважує губернатор Луганської области Геннадій Фоменко.

Колишній директор військового заводу, котрий говорить лише каліченою українською, Фоменко наголошує: „Схід є невід'ємною частиною України. Крім того, ми знаємо, що робиться у наших російських сусідів — вони живуть не краще за нас".

Східньоукраїнські політики, що домінують у центральному Уряді, мають вагомі особисті причини противитися союзові з Росією — кроку, який може звести їхній статус до рівня провінційних босів. Навіть багато східньоукраїнських бизнесменів, у яких немає жодних кар'єристських спонук, схоже, стають льояльними до західніх українців.

„Я росіянин, народився, вчився в Росії і крах Совєтського Союзу спочатку переживав дуже боляче, — говорить Ігор Сєдих, колишній інженер оборонного заводу, а тепер приватний підприємець. — Але сьогодні формується наша країна — для цього є всі підстави, — не думаю, що варто її знову ділити".

Для етнічних росіян, таких як Сєдих, шок від того, що вони раптом стали громадянами незалежної України, було пом'якшено делікатною політикою Києва щодо впровадження української мови. „Тут, на сході, ніхто не примушує нас говорити українською", — заявляє посадник Луганського Олексій Данилов.

Справді, О. Данилов, що, як і більшість українців, володіючи двома мовами, на роботі схильний говорити російською, вважає, що під загрозою в Луганському, скоріше, опинилася українська, а не російська мова. Він скаржиться, що багато державних установ листуються виключно російською, і трішки зніяковіло визнає, що українськими є менш ніж 20 відсотків місцевих шкіл.

Проте в Києві деякі урядовці побоюються, що навіть це м'яке впровадження української мови на сході може виявитися надто дратівливим для тамтешніх виборців.

„Заради офіційної єдности Президент, можливо, змушений буде зробити певні зміни у мовній політиці", — заявляє голова президентської Адміністрації Євген Кушнарьов.

Колишній посадник Харкова, найбільшого міста на сході України, Кушнарьов доводить: „Ми не можемо не рахуватися з тим, що велика група людей, кваліфікованих, демократичної орієнтації, відчуває себе в чомусь непотрібною державі лише через нездатність професійно спілкуватися україн-

(Закінчення на стор. 3)

Роман Колісник

Мова — душа народу?

Український народ має, як кожний інший народ під сонцем Божим, свою душу — мову. Так нас вчили і вчать. Отже, яка мова українського народу? Кожний мовознавець і поет скажуть: солов'їна, чудова, милозвучна, співуча, унікальна, як унікальний народ. Бо іншого такого народу нема.

І до того, унікальна тим, що вона державна і неофіційна.

А яка душа українського народу?

Дивне запитання: солов'їна, чудова, милозвучна, співуча, унікальна, як унікальний народ. І неофіційна.

Як мова — душа народу, то чи душа — не мова народу?

Хто може відповісти? Політологи? Отці духовні? Президент України? Політичні партії? Діяспора?

Чи може народ жити без своєї душі, а з позиченою за кордоном, як за доляри, вибрані з Міжнародного валютного фонду?

І що це таке — душа народу? Чи душа — це щось „намацальне", конкретне, як ковбаса? Чи уявне, неформальне, духове, як мелодія народної пісні?

Мій приятель, той що все знає, каже, що вона, душа народу, є це і те, тому сьогодні душа українського народу починає матеріялізуватися.

— Як то? — питаюся. — Що таке матеріялізація?

— Матеріялізація — це, іншими словами, конкретизація, — відповідає він, посміхаючись.

Я машинально відчув велике бажання почухатися в чубок моєї голови, не знаючи точно чому. Чи не „душевна матеріялізація" примусила мене „здійснити" такий „прозаїчно-матеріялізований" акт? І так я „здійснив" чухання, скинувши капелюх, з яким не знав що робити й тримав у руці, очікуючи дальшої конкретизації доказів від мого приятеля. Він, немов заскочений моєю дивною поведінкою, на хвилину замовк, якби забув про що говорив. І підніс свій білий, як сніг, кашкет та вказівним пальцем тої самої руки, котрою тримав кашкет, почухався теж, але не в чубок голови, а в потилицю. Я дивувався, пощо він скидав кашкет.

— Матеріялізація і конкретизація — два такі самі процеси, хоч зовсім різні, — почав він знову, немов говорив до себе. — Він звернув свої сірі очі на мене, примруживши повіки, неначе хоронився від разючого сонця. Та ні, сонце зайшло за сіру, як його очі, хмару. Мабуть, він хотів ближче придивитися, як вразили його слова мою душу, бо кажуть, що очі — то вікна людської душі.

— Ну, як тобі пояснити, — продовжував, — душа потребує поживи, віднови. Наприклад, йдеш до церкви по ту поживу, слухаєш проповіді, щоб душу покормити, а тут нагло не знаєш, що провідник проповідує — і ти вже на манівцях фантазії літаєш попід небеса чи туманом стелишся по землі. Чи ти колись у своїй фантазії відвідував пекло, як Данте чи Котляревський, коли був у церкві? — причепив мені, якби латку до штанів, не пришивши й не прилатавши ні слід.

— Ти ж про проповідь почав, — сконкретизував я його.

— Ах, так, — він зімняв кашкет у руці, — під час проповіді, давши волю своїм думкам, вже не слухаєш, що священик каже. Ти згрішив! То щоб оновитися, йдеш до сповіді. І признаєшся, що не слухав слова Божого, корму для душі твоєї. Кожна душа потребує свого власного духового корму. Бо як нахлипається чужого, взятого хто зна звідки, то, не засмакувавши чужого, забуде, як своє смакувало. Хоч не вилізе з твого тіла, але вже не буде твоє.

— Але ж ти говорив про матеріялізацію і конкретизацію душі народу українського, — нагадав я йому.

— О-о. А-а, — він якби збирався співати. — Як душа не має своєї поживи, а слухає тільки чуже з телебачення, радіо, преси, то все духове вілітає з неї, як дух з мерця, вона починає набирати ознак тілесних, матеріяльних, вимагаючи чогось конкретного. Що український народ, конкретно, найбільше любить? — звернув до мене свої сірі, як з паленої соломи, очі.

— Вареники! — відпалив я, стримуючись, щоб не облизатися.

— О-оо. А-аа, — він вищим тоном вимовив ці голосові звуки, — то було колись, а ми тепер у своїй власній неньці Україні.

Я мовчав.

(Закінчення на стор. 4)

Тит Геврик

З історії власного будинку УМ в Ню Йорку

III

У жовтні 1992 року Управа музею створила новий комітет збирання фондів на перебудову закупленої споруди, який очолила Анна Алиськевич. Управа, у співпраці з комітетом, вирішила видрукувати, на підставі матеріялів випрацьованого архітектурно-інженерного дослідження, відповідну брошурку для збирання фондів. Розроблено деталі широко закроєної кампанії збирання коштів. Почалася величезна праця членів Управи, комітету збирання фондів, а також працівників адміністрації, спрямована на здобуття необхідної великої суми грошей. Працю Управи підтримали Союз Українок Америки та реґіональні комітети збирання фондів. Громада міста Рочестеру й околиці, наприклад, протягом семи років під проводом Мирона Руснака зібрала на Будівельний Фонд УМ 175 тисяч долярів.

1993 рік прийшов під гаслом Року Розбудови УМ. В березні 1993 року було розіслано 15,500 листів із закликом підтримати зусилля музею в придбанні власного будинку. Громада щедро відгукнулася на збіркову акцію музею. В грудні 1993 року у готелі Валдорф Асторія відбулося урочисте святкування закінчення року. Під час того святкування присутні склали 180,000 дол. На кінець року будівельний фонд музею становив один мільйон долярів.

Тим часом окремий комітет Управи (архітект Іриней Юрчук — голова) працював над детальною програмою потреб музею — на підставі такої програми архітекти розробляють проєкт споруди. Ще інший комітет Управи під проводом автора цих рядків обговорював процес вибору архітекта. Думки розділилися: чи вибирати архітекта через відкритий конкурс, проголошений у пресі, чи шляхом інтерв'ю кваліфікованих кандидатів. Члени Управи обговорювали також, коли починати будівельні роботи. Консервативна думка наполягала, що починати можна лише тоді, коли буде зібрано потрібні фонди. Оптимістичні переконання більшости були, що зібравши половину потрібних коштів, можна і треба починати перебудову.

Навесні 1994 року Загальні збору УМ вибрали нову Управи під проводом д-ра Осипа Данка. В наступних місяцях закінчено роботу над програмою потреб та вироблено плян процесу вибору архітекта. Комітет вибору архітекта (д-р Осип Данко — голова; Лідія Білоус, Ольга Гнатейко, Анна Кравчук, Іванна Рожанковська, Тетяна Тершаковець — члени) звернувся до дев'ятьох архітектів. П'ятеро із запрошений виявили зацікавлення і повідомили про свої кваліфікації. На підставі рекомендації Комітету, в липні 1995 року, Управа музею провела інтерв'ю з трьома архітектами-фіналістами й одноголосно вибрало для виготовлення проєкту та кошторису перебудови придбаної комерційної споруди на репрезентативне приміщення Українського Музею фірму архітекта Юрія Савицького.

Архітектурна фірма Юрія Савицького, у співпраці з Будівельним комітетом під проводом архітекта Богдана Котиса та іншими членами Управи почала працювати над розробленням проєкту перебудови. В процесі обговорення проєкту, в жовтні 1995 року, Управа вирішила збільшити площу другого поверху будинку на додаткових 2,000 квадратових стіп, а в травні 1996 року Управа зголосила на повну перебудову існуючих частин другого й третього поверхів та одноголосно затвердила остаточних проєкт перебудови всього будинку — плянів поверхів та фасади.

До травня 1996 року найважливіші рішення щодо проєктування нового будинку зроблено. Залишилося виконання затвердженого проєкту. Порівняно з наявним приміщенням на Другій авеню (2,500 квадратових стіп ужиткової площі), затверджений проєкт передбачає 17,800 квадратових стіп. Будівельний Фонд на цей час уже перевищив два мільйони долярів.

Навесні 1996 року Загальні збори музею обрали нову Управу музею під проводом Івана Лучечка. В червні 1996 року нова Управа затвердила кошти, необхідні для розчищення інтер'єру існуючої споруди. Коли інтер'єр було розібрано, архітектурна фірма здійснила детальне обміряння будинку, визначила фактичні розміри споруди і у співпраці з Будівельним комітетом почала працю над робочими кресленнями та специфікаціями попередньо затвердженого проєкту перебудови.

Так, справді плянування власного будинку УМ почалося давно. Для відносно малої української громади це було надзвичайно важливе, а водночас відважне рішення. Плянування було продумане: починаючи від закупу великої площі, відповідної для спорудження просторих експозиційних зель музею, до сплачення позики, тимчасового винаймання комерційної будови під час збирання коштів, дослідження будови нового десятиповерхового будунку, а згодом дослідження придатности існуючої споруди до перебудови, розгортання кампанії збирання фондів, розроблення детальної програми потреб нового приміщення, вибору архітектурної фірми, аж до прийняття на весні 1996 року запропонованого проєкту.

На сьогодні кошторис задуманої перебудови передбачає понад 4.5 млн. дол. В цей сам час Будівельний Фонд Українського Музею доходить трьох мільйонів долярів. Восені 1996 року розпочалася перша фаза будівельних робіт — розчищення інтер'єру придбаної споруди. Тепер архітектурна фірма Юрія Савицького у співпраці з Будівельним Комітетом під проводом інж. Романа Гавриляка працює над робочими кресленнями та специфікаціями. Закінчені креслення й специфікації будуть внесені до міської управи для затвердження.

Багаторічне плянування, спільні зусилля громади, Управи та адміністрації успішно завершуються. Управа УМ не забуває також про кошти, потрібні для майбутнього утримання нового будинку: тривалі фонду музею (тільки відсотки з цих фондів призначені на утримання установи) тепер доходять 750,000 дол. Водночас змінюється околиця Шостої вулиці. Біля церкви св. Юра Отці Василіяни недавно побудували великий житлевий будинок, де тепер мешкає ряд приятелів УМ. Через вулицю від музейної ділянки швидким темпом закінчуються будівельні роботи над ще більшим приватним мешканевим будинком.

Візія нової музейної споруди стає реальністю. Перед адміністрацією та Управою тепер виринають нові завдання: плянування виставок та мистецьких імпрез.

Напередодні...

(Закінчення зі стор. 2)

діяльности з пошануванням засад чесної гри та вільного вияву думки на зборах і в пресі. Від одної ідеології УАКРада перейшла до праґматичної дії, до організованої позитивної праці, спертої на демократичних засадах пошанування думки, особи і праці інших, бо ж нам усім, розкиненим по різних континентах, просвічує один ідеал — скріпити нашу вільну, незалежну, демократичну українську державу.

Які ж конкретні завдання стоять перед нами, перед УАКРадою і що повинно бути наголошено на Конвенції?

Найперше, всебічна допомога Україні і нашому народові. Однак передумовою такої успішної допомоги є зміцнення нашої етнічно-національної групи. Тому необхідно докласти усіх зусиль для її скріплення, що є підставою будь-якої допомоги українському народові.

Дуже важливим фактором збереження нашої спільноти, є наша Церква. Треба впливати в тому напрямі, щоб українці різних віровизнань ставились до себе якнайбільш толерантно і були завжди готові до щирої співпраці.

Підтримувати і всіляко допомагати молодіжним організаціям, бо вони є важливими засобами нашого співіснування і самозбереження. Вони повинні бути вільні від всякої партійної індоктринації і тісно співпрацювати.

Підтримувати зв'язки з Україною і стажити за подіями, які там проходять, щоб бути поінформованими про все те, що там діється.

Ширити правду про Україну і наш народ та переконувати американські державні чинники, щоб свобідна Україна — це ґарантія стабільности у Східній Европі.

Засадою переговорів з УККА повинно бути наголошене об'єднання, а не приєднання, як діячі УККА пропонують. Приєднання до УККА не розв'язує проблеми, бо це повернення до старих непорозумінь і диктатури одної політичної групи. Крім того, є багато розходжень, які дуже комплікували і все ще комплікують переговори. Нагадаймо дещо із минулого, ставлення до України УАКРади і УККА. УАКРада підтримувала: хорові і танцювальні ансамблі з України, дисидентів, в тому числі визначного гуманіста, борця за людські права, голову Гельсінської Групи, широко відомого у світі ген. Петра Григоренка, коли УККА і домінуюче там середовище все це бойкотувало. Не зважаючи на всі ці труднощі, УАКРада стоїть на становищі, що треба далі змагати до об'єднання і створення такої громадської централі, щоб була демократична в повному розумінні того слова, без будь-якої домінації політичної партії.

Такі завдання повинні присвічувати учасникам Конвенції УАКРади.

Ситуація...

(Закінчення зі стор. 2)

ською".

Пошук рівноваги між політикою творення української держави із земель, що протягом останнього тисячоліття були розділені між десятком різноманітних завойовників, та повагою до уподобань східніх українців ще довгий час залишатиметься проблемою для Києва.

Проте ситуація на сході України вселяє надію. Ностальгія за совєтськими часами, схоже, зникає. Зосередженість на минулому змінює думки про майбутнє; політичні та мовні питання поступаються місцем економічним проблемам. Ілюстрацією до цих змін може бути випадок, свідком якого я стала під час пізнього авіярейсу з Москви до Луганського.

Після приземлення екіпаж літака протримав пасажирів у брудному, смердючому салоні цілу годину. Коли стомлені мандрівники почали протестувати, російський пілот сказав їм, що вони самі голосували за незалежність, тож тепер нехай не скаржаться на затримки на кордоні. Проте навіть у далекому Луганському люди вже звикли до ринкових умов, а тому не заспокоїлись. „Незалежність тут ні до чого, — відповів якийсь чоловік. — Ми заплатили за квитки великі гроші і хочемо, щоб до нас ставилися як до людей, а не собак".

* *Український переклад — „Україна Молода", Київ.*

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК

(Закінгення зі стор. 1)

міти так поважну втрату "Тижневика", який повинен бути в кожній українській родині.

Згадуючи втрати читачів „Українського Тижневика", питаємо, а де поділися стипендисти? Вони рік-річно одержують беззворотні стипендії. Союз почав признавати членам стипендії від 1964 року і за цей час виплачено 1,548,900 дол. для 4,000 студентів. Вже діти стипендистів повинні читати „Тижневик". В звітовому році Союз знову виплатив 65,000 дол. для 203-ох студентів.

5. *Союзівка.*

Від років була й дальше є гордістю УНСоюзу, яка, не зважаючи на фінансові обмеження, дальше сповняє ролю українського культурного центру, де мають нагоду виступати найкращі хорові і танцювальні ансамблі Америки й Канади, а також вільної України.

Союзівка є популярною для відбуття конференцій громадських установ, реґіональних з'їздів, а останньо стала популярним місцем весіль. По традиції від років там відбуваються тенісові табори, курси українських танців, а останньо пластові табори для наших наймолодших союзівців „Пташенят". Також рік-річно коштом УНСоюзу під еґідою Шкільної Ради при УККА відбуваються на оселі двотижневі курси для учителів українських шкіл Америки й Канади.

На вступі сказано, що були фінансові обмеження для ведення оселі і тому на доказ подаємо цифри: загальні обороти-приходи під час року виносили 1,133,142 дол., а видатки виносили 1,687,613 дол. і тим самим був недобір 554,471 дол.

Загальні імпрези, табори й інше відбуваються під час літнього сезону, а в інших частинах року нема бизнесу і тому є недобір. І щоб зменшити дефіцит, Контрольна Комісія рекомендує адміністрації Союзівки реклямувати оселю в місцевій пресі та радіо, що може рентувати залі на зустрічі, наради та інше.

Тут належить одверто сказати, що майбутність Союзівки може бути загрожена, якщо адміністрація не зуміє господарювати без субсидій Союзу. У цей самий час десятки ресортів-підприємств, які не мають фінансової допомоги й тисячної патріотичної громади, можуть оплатити всі видатки і при тому мати прихід — заробіток для існування.

Управителем Союзівки є Іван Флис, мол., який робить заходи для покращання фінансової господарки.

6. *Союзова будівля.*

Інформуючи про фінансову господарку Союзу, вже на вступі було сказано на підставі звітів касира Олександра Благітки, що коштом Союзового Дому потерпіла резерва Союзу, а доказом того служить це, що в звітовому році будівля мала загальних приходів 3,382,157.45 дол., а видатки виносили 4,525,080.64 дол. і тим самим сума недобору виносила 1,142, 923.19 дол. А в такому самому часі 1995 року недобір виносив 451,233.89 дол.

Контрольна Комісія у звіті за працю 1995 року чітко інформувала про це, що Головний Уряд під час річних нарад довго застановлявся над долею будівлі і більшістю голосів рішено продати дім. Тим самим Екзекутива, виконуючи ухвалу Головного Уряду, проголосила продаж дому.

Коли пишемо це ствердження, то справа продажу вже є полагоджена, дім продано за суму 21,200,000 дол. Тут слід згадати, що члени Екзекутиви самі не рішали акцептовання суми продажу дому, бо до помочі й контролі була покликана Дорадча фінансова комісія із членів Головного Уряду. Тим самим спільно полагоджувано оферти купців дому, а також і купна нового приміщення для Союзу. А говорячи про нове приміщення для Союзу, то закуплений 10-літній двоповерховий дім, при дорозі число 10 в Персиппані, повіт Морріс, за суму 4,931,250 дол. Тут слід згадати, що в околиці нового приміщення Союзу при тій самій дорозі, а саме у Виппані є українська католицька церква, як також активна українська громада.

7. Докладні звіти Контрольної Комісії про фінансову господарку й інші ділянки праці цілости Союзу будуть представлені членам Головного Уряду під час нарад в листопаді цього року.

8. Контрольна Комісія вповні піддержує конкретні заходи злуки трьох союзів, а саме Українського Братського Союзу і Української Народної Помочі з Українським Народним Союзом.

Ми є свідками, коли великі фінансові американські установи лучаться, а лучаться тому, що економічно зможуть мати проґрес. І коли б наступила злука трьох Братських Союзів, то тоді не треба трьох президентів, трьох секретарів, трьох касирів, актуарів, десятків працівників адміністрації, трьох приміщень, податки за приміщення, асекурація й інші коштовні видатки. А як статистика каже, то новими членами, на жаль, не може похвалитися ані один союз, а нові члени є запорукою дальшого існування Братських Союзів.

9. Нав'язуючи до звіту про союзові видання, то Контрольна Комісія закликає не лише членів УНСоюзу, але всю українську патріотичну громаду стати передплатниками „Свободи". Чи ж можна повірити в це, що під час звітового року лише 8,177 осіб читали „Свободу" на тисячі українців Америки й Канади, не згадуючи поселення інших країн? Тут насуваються питання, яку пресу в українській мові читає наша громада, коли „Свобода" є єдиним щоденником? А щоб залишалася щоденником, то не можна допустити до того, щоб в одному році втратити 1, 403 передплатників.

10. Контрольна Комісія також апелює до молодого покоління, молодих подруж, професіоналістів, колишніх стипендистів Союзу, а таких було понад 4,000, то закликаємо всіх стати передплатниками „Українського Тижневика", друкованого доступною їм мовою. Знов питаємо, невже ж лише 7,550 молодих патріотів читає пресу, де є найцікавіші новини з усіх ділянок життя як Америки і Канади, так і України? „Український Тижневик" оцінюють, як найкращу англомовну етнічну газету Північної Америки. То чи можемо допустити до того, щоб в одному році втратити 1, 138 передплатників? Ні, якщо „Свобода" тратить передплатників, то є правдою, що старші віком члени мають проблеми із зором, або відходять у вічність, а натомість молоде покоління збільшується з кожним роком і тому „Тижневик" повинен мати бодай 15,000 передплатників. Тож апелюємо до вас, родичі, за ціну одного доляра в тижні зв'яжіть ваших дітей та внуків за допомогою „Тижневика" із життям української діяспори не лише Америки й Канади, а найголовніше України. Нехай це буде дарунком на уродини або іншу оказію. Зробіть це негайно.

11. Контрольна Комісія закликає окружні та відділові управи допомогти Організаційному відділові придбати 1,250 нових членів для виконання річної квоти.

При тому Контрольна Комісія пригадує, що біжучий рік є роком передконвенційним. Тому вже від тепер треба приєднувати членів, щоб відділи могли вибрати одного, двох або і трьох делеґатів. Не ждіть до грудня, бо тоді може бути вже запізно. Також пригадуємо про союзову традицію, що кожний конвенційний делеґат повинен мати придбаних нових членів, а тим більше ті делеґати, які плянують бути кандидатами на членів Головного Уряду. Тож пора організувати членів.

Г. Удовенко...

(Закінчення зі стор. 1)

буде присвячено переважно реформам внутрішніх структур організації, зокрема зменшення бюрократичного апарату головного бюра ООН в Ню Йорку на 1,000 осіб. К. Аннан має намір створити адміністрацію на взірець кабінету міністрів, яка на своїх щотижневих засіданнях координуватиме діяльність секретаріяту у ключевих ділянках, до яких належать міжнародні миротворчі операції, питання безпеки, економічні, соціяльні та гуманітарні проблеми.

На думку керівника американської делеґації в ООН Билла Ричардсона, мова йде про життєздатність Організації Об'єднаних Націй, тому „без рішучих змін ми не можемо обійтися, якщо хочемо, щоб ООН мала майбутнє".

Особливо нелегким для розв'язання буде питання про кількісне збільшення Ради безпеки, яка займається підтриманням міжнародного миру. Майже всі годяться в тому, що на додаток до п'яти постійних членів Ради безпеки —З'єднаних Стейтів Америки, Великобританії, Франції, Китаю і Росії — варто також прийняти туди Німеччину та Японію. Однак азійські, африканські і латиноамериканські країни, що розвиваються, теж вимагають для себе постійних місць в Раді безпеки. Може дійти до того, що цей орган стане нездатним приймати одноголосні рішення, а в цьому разі перестане бути потрібним.

ЗСА, які виділяють кожний четвертий доляр у бюджет ООН і кожний третій на фінансування мироносних операцій, наполягають на зменшенні своєї частиини на 5 відсотків. Лише при такій умові Конґрес поогоджується погасити половину понадбільйонової американської заборгованости у внесках. Тим часом більшість членів ООН, в тому числі й союзники Америки, вимагають, щоб ЗСА виплатили весь борг без ніяких попередніх умов.

У праці теперішньої сесії бере участь Президент ЗСА Билл Клінтон, який виступить з промовою 22-го вересня, у перший день дискусій. Наступного дня виступи матимуть міністри закордонних справ Німеччини, Великобританії і Франції.

Україну на 52-ій сесії Генеральної асамблеї ООН представляє Президент Леонід Кучма.

Затверджено...

(Закінчення зі стор. 1)

академії Вест Пойнт. До армії вступив після закінчення університету в 1963 році. Маґістерку з політичних наук здобув у 1973 році з Обирн університету, в тому році також ходив до Національного воєнного коледжу. Двічі відбув службу у В'єтнамі, нагороджений медалями за хоробрість і мужність в бою. Був учасником воєнних дій проти Іраку в околицях Перської затоки, а у 1994 році провідником військових дій в Гаїті.

Ген. Г. Шелтон народився 2-го січня 1942 року в місцевості Спід у Північній Каролайні, одружений з приятелькою дитячих років і мають трьох синів, Йона, тайного аґента, Джеффа, капітана армії, та студента університету Марка.

У ПОНЕДІЛОК, 15-ГО ВЕРЕСНЯ, президент Билл Клінтон сказав, що на шість місяців припинить вступ нових аґенцій домашньої лікарської опіки до програми Медікер, а тимчасом Федеральний уряд встановить кращі стандарти та контролю проти шахрайств. Понад 3.8 млн. з усіх 38 млн. осіб, які є у програмі Медікер, користають з послуг 10,000 різних аґенцій домашньої лікарської опіки, за що держава платить понад 19 блн. дол. кожного року. Кількість таких аґенцій у програмі Медікер зросла на 75 відсотків від 1990 року. Крім того, Президент зазначив, що державні слідчі познаходили докази широко розповсюдженого шахрайства, тому цю справу треба конечно негайно полагодити.

НОВІ КООРДИНАТИ УАКРАДИ

Вашінґтонське Бюро УАКРади повідомляє про свої нові координати: нове телефонічне число — (301) 680-0415, число факсу (301) 680-8414; електронічна пошта: ukrdc @ aol. com.

Ігор Ґавдяк,
директор бюра у Вашінґтоні

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в понеділок, 8-го вересня 1997 р. у Торонто, Канада, відійшла у вічність наша дорога

СВ. П.

ЕВГЕНІЯ „НУСЯ" КОСЕВИЧ

нар. 27-го березня 1915 р. у Львові

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 11-го вересня 1997 р. у Свято-Миколаївській церкві у Торонто.

ТЛІННІ ОСТАНКИ похоронено на цвинтарі Парк-Ловн у Торонто.

с

Про щиру молитву за спокій душі покійної просять в смутку залишені кузини:

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА з родиною
СТЕФА ТИХОВИЧ
ХРИСТИНА ЛІЩИНСЬКА і
приятелі.

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС) ділиться із своїм членством та українською громадою сумною вісткою, що в середу, 27-го серпня 1997 р. несподівано відійшла у вічність

ОМУС

СЛ. П.

ЛЮБА МАЛИЦЬКА ТИМЧУК

Акторка мандрівних театрів в Галичині. Вступила до театру Йосифа Стадника в 1938 р., а потім перейшла до театру ім. Івана Франка у Станиславові, а згодом до Українського Підкарпатського театру в Дрогобичі під керівництвом Ю. Шерегія. Тяжко переболіла смерть мужа Романа і рік тому смерть сина Тараса, і її зболіле серце не змогло пережити цієї втрати.

Спи спокійно, дорога Любо!
Хай чужа земля буде тобі легкою!

Опечаленим дочкам з родинами складаємо наші щирі співчуття.

Славна і вічна їй пам'ять!

УПРАВА і ЧЛЕНСТВО ОМУС

Замість квітів на свіжу могилу Люби друзі актори складають в її пам'ять 100 дол. на фонд будови храму Божої Матері в Зарваниці при Фундації УВУ.

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що 16-го вересня 1997 р. відійшла у вічність по тяжкій недузі, проживши 92 роки наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і ТЕТА

бл. п.

ТЕКЛЯ ІВАСЬКІВ

нар. в Золотій Слободі, Тернопільська область

ПАРАСТАС в п'ятницю 19-го вересня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевича при 109 Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 20-го вересня о год. 9-ій ранку в церкві св. Йосафата при 2236 Orthodox St., а опісля на український цвинтар св. Марії, Факс Чейс, Па.

Залишені в смутку:

сини — ВОЛОДИМИР
— ЯРОСЛАВ з дружиною ОЛЬГОЮ
невістка — ОЛЯ
внуки — ЛЕВ з дружиною МАРІЙКОЮ
— ОРЕСТ з дружиною ІРКОЮ
— МИРОСЛАВ з дружиною РУТ
— ВОЛОДИМИР з дружиною НІЛЕЮ
— БОГДАН з дружиною ІВАНКОЮ
— МАРКІЯН
правнуки — ТАНЯ
— СТЕФЦЯ
— РОМАН
— ХРИСТЯ
— ДЖОЕНА
— АДРІЯН
— ЛАРИСА
братанок — ГРИГОРІЙ ІВАСЬКІВ з дружиною КАТРУСЕЮ і родиною.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 16-го вересня 1997 р. після довгої і важкої недуги відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ. БРАТ, КУЗИН і ШВАҐЕР

бл. п.

СТЕФАН Й. ГРОБЕЛЬСЬКИЙ

нар. 26-го серпня 1916 р. в Прелуках, повіт Сянік, звеличник ідеї Патріярха Йосифа Сліпого, діяльний в патріярхальному русі.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 19-го вересня 1997 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми (129 E. 7th St., New York).

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 20-го вересня 1997 р. о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві св. Юра (22 E. 7th St., New York), а тлінні останки спочинуть на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — НАДІЯ
сестра — МАРІЯ ДАНИЛІВ
сестрінок — ЮРІЙ ДАНИЛІВ з родиною
кузинка — НАТАЛІЯ КРУПСЬКА з родиною
тіточний брат — ЯРОСЛАВ МАРТИНОВИЧ з родиною
сестрінка — ХРИСТИНА ТУРЧЕНЮК з родиною
кузин — БОГДАН КОТИС з родиною
шваґер — БОГДАН ЛИСЯК з родиною
шваґрові — НЕЛІТА МАРТИНОВИЧ з родиною
— ЮЛІЯ ГРОБЕЛЬСЬКА з родиною
— ВІРА ГРОБЕЛЬСЬКА з родиною

та родина в Україні, ЗСА і Бельгії.

Замість квітів просимо складати пожертви на Українську Духовну Семінарію у Рудні, Україна і на Львівську Богословську Академію у Львові.

Датки можна пересилати на: L'viv Theological Academy, c/o Ukrainian Catholic Educational Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL. 60622

Мова...

(Закінчення зі стор. 2)

— Мовчиш, не знаєш. А знай — український народ останнім часом полюбив ковбасу, першосортну, таку, як виробляли за Брежнєва. І де не підеш, — на ринок, на стадіон, на базар, навіть у Верховну Раду, — всім на умі ковбаса, всі успіхи міряються ковбасі, скільки метрів-кілограмів ти можеш купити за всі свої заробітки, придбання, зусилля й спекуляції. І якщо душею міряють? Позичено...

— Що це має спільного з душею українського народу? — я вже злився, бо не бачив ні сенсу, ні кінця якогось у цьому безсенсовному базіканні.

— А-аа. О-оо, — він навіть блідо усміхнувся, — ось де собака зарита. Це вже навально валиться з-за кордонів — відкритих і прозорих — конкретною мовою, в конкретних вимірах. Це і є матеріялізація та конкретизація душі українського народу. Не самим хлібом живе людина, а ще ковбаси хоче. І тіло вже не знає, що душа бажає.

— Ти хочеш сказати, що душа українського народу не є вже українською душею, а іншою, російською, польською, румунською, може й турецькою? Не вірю у твою теорію і не повірю, бо тисячі років б'ють, і не вб'ють душі живої і тіла живого! Бо тіло українського народу має свої особливі гени, які не приймуть чужомовної душі від нікого. В найгіршому випадку адоптує її на свій лад і зробить з неї свій суржик... — я тут заїкався, не знаючи, чи не задалеко заговорився у мовознавчі теорії.

— В тому то біда, — перервав він мені, — що українець став, як той Карась за Дунаєм, тепер не турок, не козак. Тому сковбаснений, до нічого не здібний, тому очікує нового Брежнєва. Бо ні Чорновіл, ні Кравчук, ні Кучма і тим більше Мороз чи Симоненко українським Брежнєвим не стануть. То як казав колись народ: душа хотіла б до раю, та гріхи її не пускають.

— Який вихід?

— Український люд мусить піти до сповіді, висповідатися своєю мовою, бо там, — він підніс руку, вказавши пальцем до неба, — кожний народ має свого начальника департаменту. Чи думаєш, що який то там російський патріярх, чуючи акцент малороса в російській мові, дасть йому відпущення гріхів? І що важливіше: мусить серйозно пообіцяти поправитися. Це початок. Решта прийде само собою... Good-bye, Charlie, — сказав, надягнувши свій кашкет на сиву голову, подивився примруженими очима на мене, якби підсміхався, і повільними кроками віддалявся, не озираючись...

Я дивився йому вслід і собі подумав: „І мені вже найвищий час піти до сповіді"...

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Київську...

(Закінчення зі стор. 1)

рал відповів, що так, і вони вже почалися. Передусім буде змінено керівників Головного управління МВС та районних управлінь.

У київському управлінні міліції вже приступив до праці новий заступник голови управління генерал-майор Петро Підопригора. Цей пост був порожнім з тих пір, як генерала Володимира Будникова перевели на пост голови Управління міліції Луганської області.

Д-р Теодозія Савицька — з нагоди 80-ліття

Вісімдесятиліття з дня народин у сучасну пору в Америці нікого не дивує, бо „вісімдесятників" — де поглянеш.

Але тут напрошується писати про особливу людину, довгий життєвий шлях якої визначається відданістю суспільно-громадським справам, посвятою своїй родині, любов'ю до науки та замилуванням до мистецтва. Ці прикмети, наче різнобарвні нитки, переплітаються у тканині її життя, а над усе виявляється її непересічною працьовитістю та творчим і життєрадісним підходом до життя, що помітне для всіх, хто зустрічають завжди усміхнену та ввічливу „паню Дозю".

Д-р Теодозія Савицька — довголітня членка СУА від перших років приїзду до Америки, відтак членка Головної Управи СУА, референтка Суспільної опіки при Головній Управі СУА, перша заступниця голови СУА (1981-84), а у 1987 році — Почесна членка СУА.

Ім'я Теодозії Савицької найбільш пов'язане зі Стипендійною Акцією СУА для українських студентів у Бразилії. У журналі „Наше Життя" (липі, 1997) голова СУА Анна Кравчук пише: „Д-р Т. Савицька не тільки розвинула, зцентралізувала, але й ввела адміністративні процедури, яких Стипендійна Акція СУА дотримується досі. Вона самостійно дев'ять років провадила Стипендійну Акцію до Бразилії та поширила її до Аргентини і Парагваю".

Теодозія Савицька, дочка о. Івана Клюфаса і Марії з роду Тунів, народилася в 1917 році в селі Лежахів, повіт Ярослав (зараз територія Польщі).

До початкової школи ходила в містечку Куликів (коло Львова). Ця 7-річна школа мала в принципі бути двомовна, але в практиці була зовсім польська. Тож „наша Дозя" була невимовно щаслива, коли стала в 1933 році ученицею української приватної гімназії УПТ Рідної Школи у Львові, де панував український патріотичний дух та звідки вийшли ряди молодих жінок, з яких численні посвятили свою працю, життя суспільно-громадським чи політичним справам.

Д-р Теодозія Савицька

Після закінчення гімназії в 1936 році ювілятка вступила на Правничий Факультет Львівського Університету. По трьох роках студій була змушена їх перервати, коли в 1939 році большевики зайняли Львів, та прийняла працю в Обласному Земельному Управлінні у Львові. Були це важкі, небезпечні роки большевицької влади.

Відтак слідували воєнні події сорокових років, одруження з мгр Зиновієм Савицьким (старшим товаришем з Львівського Університету), роки скитальщини, виїзд до Америки, тут початкові важкі роки фізичної праці, двоє дітей, яких доволі успішно виховували у доволі несприятливих умовинах.

У 1949 році Савицькі поселились в Ютіка, Н. Й., де початково довелося фізично працювати. Згодом життєві умовини наладналися та навіть знайшлось дещо часу для громадської праці. Як активна членка 57-го Відділу СУА, на протязі 30-ти років Теодозія Савицька виконувала працю різних референтур.

Суспільно-громадська праця не перешкодила ювілятці плекати її замилування до мистецтва. У місцевому мистецькому інституті „Мансон Віліямс Проктор Інститут" вона стала визначною ученицею-стипендисткою глиняних та керемічних виробів, а згодом і срібної біжутерії. При цьому не обійшлось без курсів українських писанок. У площині мистецтва в 70-их роках ювілятка зорганізувала в Ютіка Коледж імпозантну виставку образотворчого мистецтва українських малярів.

Згадуючи громадську діяльність цього періоду в роках 1971-84 ювілятка, будучи в Головній Управі СУА, стає теж з рамени СУА членкою Екзекутиви ЗУАДК та першою заступницею його президента, а відтак членкою Ради Директорів.

У 1975 році, з рамени СУА, д-р Савицька з донькою Гандзею відвідала українські поселення в Бразилії, щоби на місці побачити потреби молоді. Після повороту з цієї подорожі ювілятка писала репортажі до преси, їздила по українських громадах у ЗСА з прозірками та доповідями, викликаючи ще більше зацікавлення громади Стипендійною Акцією СУА.

В 60-их роках, вже в „середньому віці", після перерви трьох декад, ювілятка вирішує завершити правничі студії, перервані воєнними подіями. Виховавши своїх дітей, які виїхали на студії до Ню Йорку, ювілятка вписується на курси психології, соціології і суспільних наук в Ютіка Коледжі та заразом вступає на Правничий Факультет Українського Вільного Університету в Мюнхені, який завершує докторатом у серпні 1969 року.

У 70-их роках слідують 11 дуже цікавих років праці у державній агенції адоптування дітей, де часто треба було полагоджувати справи в судах.

Рівночасно при кінці цих років д-р Савицька стала інструктором курсів історії України і української культури в Ютіка Коледж.

В 1981 році ювілятка йде на передчасну пенсію, щоб присвятити кілька років своїм академічним замилуванням. Вона з насолодою приготовляється до дальших викладів у зростаючій програмі етнічних студій в Ютіка Коледжі, куди запросили її на постійного викладача. На жаль, тих плянувань не довелося здійснити.

Потрясаюча, трагічна смерть улюбленої синової Оленки в 1982 році та допомога при прибраних осиротілих внуків Христі і Данилка змінила усе плянування. Не вагаючись ані хвилини, ювілятка вибирає ролю захисниці покривджених долею дітей та разом з чоловіком виїжджає з Ютіка до Ріверсайду в Конн., де присвячує внукам роки дбайливої опіки при допомозі „Бабці" Марусі Вірщук, яка часто приїжджає з Філядельфії.

Пливуть роки. Внуки, які раніше потребували бабиної опіки, виїжджають на студії. Ласкавий Бог наділяє „Бабу Дозю" цінним подарунком — внуком Максимом, який народився в 1990 році доні Гандзі і Юркові Мицакам. Баба Дозя і дідо Зиновій дуже радіють внуком, якому присвячують багато часу і енергії. Але маленький внучок ніяк не перешкоджає у пошуках нових „проєктів". Теодозія починає збирати матеріяли для родинної хроніки Савицьких-Левицьких, Клюфасів та Тунів, що сягає понад сто років у минувшину. Ці матеріяли чудом збереглися (друковані документи, фотографії, листування).

Здається, що найбільш зворушливі переживання для ювілятки — це спомини-пережиття її виїзду з України та неймовірно драматичні пригоди під час її втечі самітної матері з тримісячним сином Юрком та переправа через кордон на Захід. Ювілятка уважає, що ця родинна історія, яка зараз начисляє 300 сторінок, це найбільший скарб, який людина може залишити нащадкам.

Другий проєкт, який ювілятка завершила із невимовним трудом за останні три роки, це видання пропам'ятної книжки-збірника „Дівоча гімназія УПТ „Р.П. ім. Кокорудзів у Львові".

Д-р Теодозія Савицька не тільки зібрала матеріяли, але зорганізувала Об'єднання колишніх учениць цієї гімназії в діяспорі, зібрала потрібні фонди на оплачення видання і численними дописами в пресі та листуванням із колишніми ученицями цієї гімназії зпопуляризувала появу цього цінного збірника.

Не можна поминути мовчанкою її вкладу у „Жовківський проєкт", бо до Жовківського Збірника, два томи якого вже появилися, ювілятка зібрала немало матеріялів про Куликів, Зашків та інші місцевості, де ворожа польсько-большевицька „рука" сіяла лихо. На кінець треба згадати, що ювілятка останніми роками два рази побувала в Україні. Чи не найбільш зворушливим для подружжя Савицьких була їхня присутність у катедрі св. Юра в серпні 1990 року, саме в тому часі, коли катедру св. Юра перебирали греко-католики. Згадалось їхнє вінчання також 9-го січня 1943 року, а 50-літній ювілей цього вінчання святкували з родиною в Ню Йорку 1993 року.

Теодозія Савицька є матір'ю двох дітей. Син Юрко — психіятр, закінчив медичні студії у Корнел Університеті в Ню Йорку, а доня Гандзя закінчила орієнтальні науки в Колюмбійському Університеті в Ню Йорку. Обоє дітей від молодости були активні в українському житті. Можна було би ще згадати багато окремих і дуже різноманітних зацікавлень та осягів цієї багатогранної людини, особистости, та, мабуть, її посвята ближньому, особливо незаможним чи покривдженим долею дітям і молоді, найбільше помітна та подивугідна її прикмета.

З нагоди 80-ліття д-р Савицької наплили зворушливі побажання зблизька і здалека: від голови СУА Анни Кравчук, Єпископа Єфрема Кривого з Бразилії та директорки Катехиток в Пригентополі — Ольги Корчагін. Також прийшли та дальше надходять привіти від родини і знайомих в Америці і Україні та від членок СУА. За привіти і молитви в намірені її здоров'я ювілятка всім глибоко вдячна.

Теодозія Савицька, яка проживає в Ріверсайд, Конн., належить до парохії св. Володимира в Стемфорді та є членкою 484-го Відділу Українського Народного Союзу.

Ксеня Антипів

Загальні збори Т-ва „Самопоміч" в Ню Йорку

В червні ц. р. Т-во „Самопоміч" в Ню Йорку відбуло свої Річні загальні збори у власній домівці 98 2-га Авеню. Збори відкрила голова Наталія Дума. Вона привітала членів, голову Головної Управи Івана Винника, д-ра І. Сєранта, о. Лаврентія, ЧСВВ, що в заступстві пароха св. Юра відмовив молитву та попросив Божого благословення для присутніх.

На пропозицію О. Лопатинського, на предсідника зборів покликано одноголосно д-ра І. Сєранта, довголітнього скарбника нашої Кредитівки, голову Спортового Клубу в Ню Йорку, а на секретаря — А. За. Гелетей. Д-р Сєрант гарно подякував за вибір і відчитав членів Номінаційної комісії, вибраної вже раніше на засіданні, в особах, — О. Лопатинський, Ю. Костів, Н. Савчак, яку затверджено одноголосно.

Четверта точка — відчитання протоколу з попередніх зборів, який відчитала А. За. Гелетей. До обширного протоколу були подані поправки, які занотовано. Звіти членів Управи розпочала голова Н. Дума. Добре оформлений звіт подав зборам загальні інформації активної діяльности Т-ва „Самопоміч" на всіх ділянках праці.

Т-во „Самопоміч" старається втримувати живу активність у спілкуванні з членами і українською громадою у формі товарських зустрічей, от як „Веселий вечір" та інші, відзначення історичних подій, прогульки, зустрічі з нашими лікарями, інформативні доповіді для наших емігрантів з України.

Т-во „Самопоміч" спонзорує від початку свого існування Школу Українознавства, що втішається в українському суспільстві високим признанням. При Т-ві існує добре зорганізована секція Сеньйорів, має свою управу і також програму.

Обширний і детальний звіт з праці суспільної опіки подала постійна працівниця Оксана Лопатинська. Ми вислухали великий вклад її праці в розбудову відділу, гуманної допомоги старшому громадянству нашої спільноти та емігрантам з України. Суспільна опіка, — це одна з перших ділянок праці нашої організації, заснована в 1947 році. Вона була основною опорою до заснування „Самопомочі", а її завданням було опіка і допомога для всіх, хто опинився в ЗСА, а також поза їх межами. І сьогодні „Самопоміч" працює на тих самих основах. Треба зазначити, що О. Лопатинська віддає своїй праці, велику увагу, чим здобула в громаді щире признання і довір'я. Люди приходять до „Самопомочі" зі всіма своїми клопотами, за порадою і помічю. Терпеливости і зрозуміння треба для тих людей.

До помочі О. Лопатинській зголосилась щира українська людина, готова віддати на добровільній базі своє знання і час українській громаді, Ірина Д'Алессій. Вона дипломована „Мастер Сошел Воркер" з довголітнім стажем на стейтовій праці в ролі „Гуманні Ресорси Адміністрейшн". Свій диплом одержала в коледжах Гантер та Фордгам. Її фахово-професійна допомога високої ціни для нашої суспільної опіки і громади. Щире і глибоке вам спасибі, пані Ірино!

Один ще з найстарших „ветеранів" Т-ва „Самопоміч" Юрій Костів — господар та бібліотекар — старається тримати у взірцевому порядку нашу гарну домівку, жаліється у своєму звіті, що книжки порохом припадають, бо нема кому їх читати, а наші основники вклали чимало труду, організуючи її для нашої громади. Невже справді немає часу в людей на читання? За Клюб сеньйорів розповів місто голова О. Літепло. Клюб має свою управу, програму праці, відбуває часті засідання, гарно співпрацює з Т-вом „Самопоміч".

Т-во „Самопоміч" розвинуло широку допомогову акцію нашим потребуючим помочі людям в Україні у формі висиланням харчових та з одежою пачок. Родини з дітьми, хворі у великій потребі потребують нашої допомоги. Оплата пачок в цьому році виносила близько 1,800 дол. Професійне пакування пачок та почтову адміністрацію виконує член Управи С. Секрета. Робота нелегка, бо їх немало, та С. Секрета робить це, як добрий патріот, що любить свій народ. Гора листів щирої вдячности — йому найкраща нагорода.

Про Школу Українознавства, яку спонзорує від початку свого існування Т-во „Самопоміч" і якій щедро допомагає наша Кредитівка, адміністратором якої є Надя Савчак, треба сказати, що здобула собі високим рівнем навчання в українській громаді високе признання. Директором школи є мгр Ольга Кикіш. У школі працює 18 учителів, часто відбуваються гарні імпрези; школа має свій учнівський хор, яким провадить учителька М. Олинець. Активно працює Батьківський кружок. Майже всі діти з України навчаються безплатно. Не всі члени Управи звітували тому, що голова у своєму світі розповіла про їхню працю.

Після деяких запитів, виміни думок Контрольна комісія уділила абсолюторію уступаючій Управі, а Номінаційна комісія подала листу пропонованих членів нової Управи на 1997-98 рік, яку збори прийняли без змін.

Члени Управи Т-ва „Самопоміч", затверджені на першому засіданні після зборів: голова (перевибрана) — Наталія Дума, м. гол. Надія Савчак, прот. секр. — Л. Гуменюк, імпрезова — Н. Білоус, організаційна — О. Літепло, культ-освітня — А. За. Гелетей, також пресова, скарбник — С. Петрик, господар та бібліотекар — Ю Костів, кореспл. секр. — В. Михайлів, суспл. опіка — О. Лопатинська, М. Шепарович, М. Ганущак, Ірина Д'Адіссіо — консультант суспл. опіки до міських установ. Голова Клубу сеньйорів; адміністратор Школи Українознавства та Батьківський кружок входять автоматично до Управи.

Предсідник зборів д-р І. Сєрант подякував зборам за ділову єдність і дружність у виборах, побажав перевибраній голові Наталії Думі щасливої та успішної праці на пості голови, всім членам — гармонійної співпраці та передав закінчення зборів новій голові.

Анна Ґелетей

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі" тільки після появи платних оголошень у щоденнику або „Українському Тижневику".

Редакція „Свободи"

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ЙОСИФ РОМАНКО член УНС Відд. 230-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо помер 21-го травня 1997 року на 73-му році життя. Нар. 28-го грудня 1923 року в Янґставні, Огайо. Членом УНС став 1941 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Йосифа мол., дочку Дженет Дейвіс і четверо внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварія в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Аннабелля Боровицька, секр.

АННА ҐАТТЕР член УНС Відд. 286-го в Джерзі Сіті, Н.Дж. померла 18-го червня 1997 року на 79-му році життя. Нар. 9-го квітня 1918 року в Джерзі Сіті, Н.Дж. Залишила у смутку 2-ох синів Івана і Григорія, сестер Анастазію Муллін, Марію Тепі і Еву Федак, 8 внуків і троє правнуків. Похорон відбувся з укр. церкви св. Петра і Павла на цвинтар Святого Гробу в Джерзі Сіті, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар